

10. 1. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Několik poznámek k převodu (části) podniku

Převod podniku nebo jeho části je podle našich zkušeností častým nástrojem podnikatelů (nejen) v oblasti automobilového průmyslu. Zejména na straně dealerů dochází často k využití tohoto nástroje k jednoduchým změnám struktury jejich firem. Přes zdánlivou přehlednost této transakce doporučujeme si před jejím zahájením osvěžit nejméně níže popsané zásadní souvislosti.

GLATZOVA & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Podnik je slovy obchodního zákoníku „soubor hmotných, jakož i osobních složek a nehmotných složek podnikání“ a náleží k němu „věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit.“ Zjednodušeně řečeno – podnik je právní konstrukce, která podnikatelům usnadňuje život tím, že jim umožňuje pokládat celý soubor majetku a závazků souvisejících s podnikáním za jednu věc, kterou mohou najednou a jednoduše převést na jinou osobu nebo ji třeba jednoduše vložit do společnosti.

Každý podnikatel – ať již fyzická osoba nebo společnost – má alespoň jeden podnik. Může jich mít i více – např. autoservis ve městě A a prodejnu obuvi ve městě B. I pokud má podnikatel pouze jeden podnik, může jej rozdělit na části a nakládat s nimi obdobně jako s podnikem celým. Podmínkou však je, že každá takto oddělená část podniku je samostatnou organizační složkou, jejímž prostřednictvím lze provozovat podnikatelskou činnost a která musí tvořit samostatnou účetní jednotku.

Podnik nebo jeho část umožňuje zákon převést jednoduchou převodní smlouvou (kupní, darovací nebo smlouvou o vkladu). Ve smlouvě stačí řádně označit podnik nebo jeho část a není třeba vyjmenovávat veškeré jednotlivé součásti (i když z praktického pohledu je třeba vyjmenovat nejméně nemovitosti, které mají přejít a vhodné vyjmenovat i některé jiné zásadnější položky, které tvoří podnik). Jakmile se převod stane účinným, přejde na nabyvatele ze zákona veškerý majetek, ale i závazky a zaměstnanci týkající se převáděného podniku (části). K převodu závazků není třeba souhlasu dlužníků (kteří ovšem mají možnost za určitých okolností žádat úhradu dluhu i od prodávajícího).

Aby popsaná konstrukce převodu podniku fungovala jak má, nesmí být z podniku oddělena ani jedna z jeho součástí (např. jedna položka majetku, jediná pohledávka či dluh, jediný zaměstnanec) – pokud se tak stane (tj. pokud se strany převodu podniku či jeho části pokusí z tohoto převodu vyjmout cokoli, co by mělo být ze zákona jeho součástí), přestane se již jednat o převod podniku. Půjde o pouhý prodej jednotlivých věcí, postoupení jednotlivých pohledávek a převod jednotlivých dluhů. Tyto položky by v takovém případě musely být ve smlouvě vyjmenovány a k převodu dluhů by byl potřebný souhlas věřitelů. Převod některých „aktiv“ jinak než v rámci převáděného podniku (kde k jejich přechodu dochází ze zákona) je navíc prakticky nemožný. Například osobní údaje (zákaznické databáze) jsou z praktických důvodů víceméně nepřevoditelné. Podobně je bez převodu podniku (či

jeho příslušné části) prakticky těžko představitelné spolehlivé přebírání některých zákonných povinností, které se navíc často mohou materializovat až v budoucnu (například povinnosti ze zákonných záruk).

Dále je dobré si uvědomit, že převodem podniku nepřechází úplně všechna práva a povinnosti převodce – zejména daňové povinnosti zůstávají s ním.

Převodem svého podniku společnost nezaniká a může i nadále provozovat jakoukoli podnikatelskou činnost. Pokud je ale rozhodnuto o jejím zrušení s likvidací, je třeba si uvědomit, že návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku nesmí být podán dříve než jeden rok od prodeje podniku (a případně ještě později, pokud probíhají spory s věřiteli).

Zřejmě proto, že obchodní zákoník upravuje převod podniku kompaktně v dílu III hlavy II, zapomínají často strany smluv o převodu podniku nahlédnout i do jiných důležitých ustanovení, které na převod podniku dopadají. Převádí-li nebo nabývá-li totiž podnik nebo jeho část společnost s ručením omezeným anebo akciová společnost, musí být smlouva schválena valnou hromadou a o tomto rozhodnutí musí být sepsán notářský zápis. Bez takového schválení nenastane účinnost převodu podniku nebo jeho části. Při převodech podniků mezi zakladatelem společnosti (obvykle podnikatelem – fyzickou osobou) a společností s ručením omezeným nebo akciovou společností se zase často zapomíná na to, že hodnota podniku zpravidla převyšuje 10% základního kapitálu společnosti a kupní cena podniku proto musí být stanovena posudkem znalce jmenovaného soudem. Pokud by se kupní cena odchylovala od takové hodnoty v neprospěch společnosti, byla by smlouva o převodu neplatná.

Pokud se Vám podaří výše popsané body zohlednit ve Vaší transakci, máte nejméně napůl vyhráno!

Mgr. Jindřich Král,
advokát

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)